

Herceg Novi'den Merhabalar,

Geçtiğimiz yılda da olduğu gibi, Avrupa Yaş Grupları Şampiyonası bir kere daha Sırbistan & Karadağ'ın Herceg Novi kentinde düzenleniyor. Efsanevi Dünya Satranç Şampiyonu Bobby Fischer'in hayatını yakından takip etmiş olan satrançseverler, Amerikalı oyuncunun, 1970 yılında düzenlenmiş dönemin en kuvvetli oyuncularını bir araya getiren yıldırım turnuvasında, en yakın takipçisi olan Tal'in 4.5 puan önünde, 19/22 sonucuyla 1. olduğunu hatırlayacaklardır. Yani Herceg Novi, satranç geleneği olan ve ayrıca ülkemizdeki Ege sahillerini anımsatan, güzel bir turistik kent.

Büyük çoğunluğu Erzurum'da düzenlenen Yaş Grupları Şampiyonası ve kampı ile belirlenmiş 21 sporcumuz 10 ayrı kategoride ülkemizi temsil ediyorlar. Antrenörler olarak IM Hasan Kılıçaslan, FM Yakup Bayram, FM Yasin Emrah Yağız, FM Alper Efe Ataman, FM Tolga Demirel ve Ziya Ahmedov, sporcularımızı zorlu mücadelelerine hazırlayarak kendilerinin iyi sonuçlar almasında yardımcı olmaya çalışıyoruz. Diğer kafielerde de antrenörler olarak GM Jangjava, GM Winants ve GM Brynell gibi isimler olması, ülkelerin altyapılarına ve Avrupa'nın en prestijli organizasyonlarından birisine verdikleri önemi bizlere gösteriyor.

Turnuvanın ilk gününde istediğimiz başlangıcı yapamamış olsak da, turlar ilerledikçe oyuncularımızın turnuvaya daha fazla ısındığını görmek hepimizi mutlu ediyor. Sözü daha fazla uzatmadan, genç yeteneklerimizin güzel partileriyle sizleri baş başa bırakmak istiyorum. Diğer köşe yazılarının aksine, bu defa partilerin analizlerini, aynı zamanda Altyapı Geliştirme Grubu Başkanı da olan IM Hasan Kılıçaslan ile birlikte yapmaya çalıştık.

İlk olarak inceleyeceğimiz parti İzmir'li oyuncu Burak Fırat'a ait. Günümüz satrancında teori, satrançta başarıya ulaşmanın 'olmazsa olmaz'larından. Ancak yine de, bazı oyuncular teorik mücadelenin, hazırlıkların ön plana çıktığı konumlara girmekten çekinirler. Şimdi inceleyeceğimiz örnekle Burak Fırat, hiçbir zaman bu tip hazırlık savaşlarından korkmadığını bizlere gösterdi...

Burak Fırat (2125) – FM Alexander Shimanov (RUS) (2306)

Herceg Novi 2006, [B90], (Kılıçaslan, H – Ataman, A)

1 e4 c5 2 ♟f3 d6 3 d4 cxd4 4 ♟xd4 ♟f6 5 ♟c3 a6

Sicilya Savunması / Najdorf Varyantı, günümüzün en popüler devamyollarından birisidir. Son hamlesiyle siyahlar kritik b5-karesinin kontrolünü sağlayarak, karşı oyun olanaklarını hazırlamaktadır.

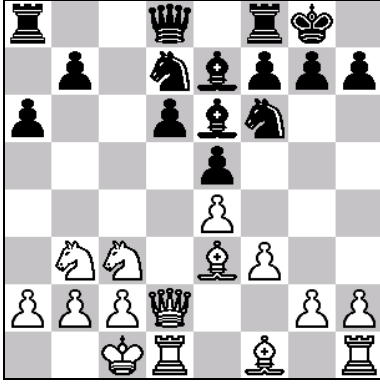
6 f3

Najdorf Varyantı'ndaki 'İngiliz Atak' fikirleriyle oynanmış bir hamle. Her iki tarafın ters kanatlara rok atması muhtemel olan konumda beyazlar, rakip şah karşısında hızlı bir saldırı oluşturabilmek için f3-♟e3-g4 yapısını hazırlıyor. f3-hamlesi yapılmadan oynanacak ♟e3 hamlesi, siyahların ...♟g4 fikrine izin verebilirdi.

6...e5

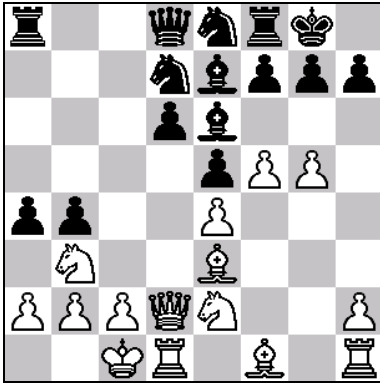
Alternatif hamle olan 6...e6 fikri, konumu bambaşka konumlara sokabilirdi. Siyahların son hamlesiyle ortaya koyduğu plan ise, ...♟e7-♟e6-♟bd7 hamlelerini içeriyor. Bu durumda d6-karesindeki yarı açık hatta geri kalmış piyon ise, karşı kanatlardaki hücumlar dolayısıyla ciddi önem taşımamaktadır.

7 ♟b3 ♟e7 8 ♟e3 ♟e6 9 ♟d2 0-0 10 0-0-0 ♟bd7 (D)

Böylelikle, her iki tarafın da planlarına sadık kalarak planlamış olduğu kanada rok atmış olduğunu görüyoruz. Birazdan, şahlar karşısındaki hücumların başlamış olduğuna tanıklık edeceğiz.

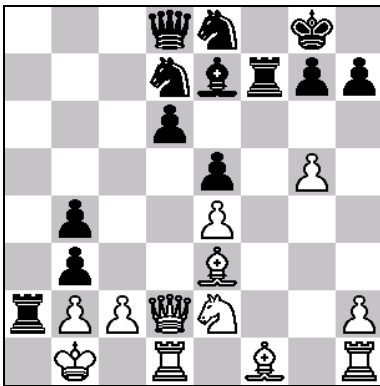
11 g4 b5 12 g5 b4 13 ♖e2 ♗e8 14 f4 a5 15 f5 a4 (D)

Piyon hücumları ters kanatlara rok atılmış durumlarda uygulanan hücum planlarının temel taşlarıdır, öyle değil mi?

16 fxe6 axb3 17 exf7+ ♜xf7 18 ♔b1! ♜xa2? (D)

Ancak siyahların son hamlesi doğru değildi. Yine de doğru hamle olan 18...bxc2+ sonrasında Topalov – Vallejo Pons, 2005 partisinde beyazların mücadeleden galip ayrılan taraf olduğu görmekteyiz. Aynı konuma daha önce Erdoğan – Bach 0-1 partisinde de ulaşıldığını görmek benim açımdan enteresan oldu. IM Mert Erdoğan gibi, Burak da rakibin hatasını cezalandırmayı bildi.

19 ♗c1!

Beyazlar 18. hamlesinde atın kullanımı için c1-karesini boşaltmıştı, şimdi de ♗c1-♗b3 manevrası sayesinde siyahların hücumunun tamamen durdurulmuş olduğu görüyoruz.

19...♖a8 20 ♜xb3 ♜f8 21 ♙c4+

Beyaz çaprazın kontrolü de beyazların saldırısında anahtar rol üstleniyor.

21...♜h8 22 ♜hf1 ♜c7 23 ♜xf8 ♜xf8 24 ♖f2 d5 25 exd5 ♙d6 26 ♙c5 ♜e8 27 ♙b5 ♜g6 28 ♙xe8 1-0

Burak ve Emre ile aynı odayı paylaşan Oğulcan da, katıldığı İstanbul Satranç Festivali'nden sonra, Avrupa Yaş Grupları Şampiyonası'na hızlı bir başlangıç yaptı. Kendisi ev hazırlıklarına çok önem vermesine karşın, hamle hamle teoriden çok fikirlerin ön plana çıktığı pozisyonlarda da konumsal anlayışı sayesinde iyi sonuçlar almayı başaran bir oyuncu. Bir sonraki örnekte inceleyeceğimiz partide bunu bizlere bir kere daha gösterdi.

Oğulcan Kanmazalp (2107) – FM Andrei Gritsenko (RUS) (2367)
Herceg Novi 2006, [A39], (Kılıçaslan, H – Ataman, A)

1 c4 ♜f6 2 ♜c3 c5 3 ♜f3 ♜c6 4 d4 cxd4 5 ♜xd4 g6 6 g3 ♙g7 7 ♙g2 ♖b6

Her ne kadar siyah vezir b6-karesinde çok iyi bir izlenim yaratmamakla birlikte, daha önce bu hamlenin birçok partide oynanmış olduğunu görüyoruz.

8 ♜c2

Oldukça yararlı bir hamle, çünkü beyazlar atını hem uygulanmakta olan gizli baskıdan kurtarıyor, hem de ♜c2-♜e3-♜cd5 manevrasını hazırlıyor.

8...0-0 9 0-0 d6 10 b3 ♙d7 11 ♙b2 ♜ac8 12 ♖d2 a6 13 ♜ad1 ♜fd8 14 ♜e3 ♖a5

Siyah vezir b6-karesinde sıkıntılar yaşamakta olduğundan, vezir şah kanadında 5. yatay yoluyla aktarılacak. Ancak yine de beyazlar insiyatifi elinde bulunduruyor.

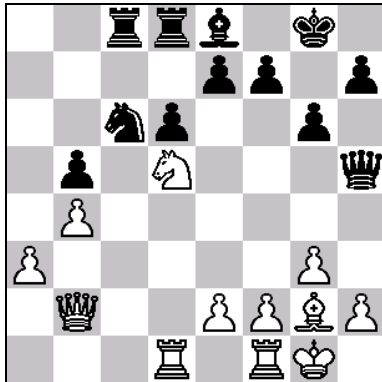
15 a3 ♖h5 16 ♜cd5 ♜xd5 17 ♜xd5 ♙xb2 18 ♖xb2

Önümüzdeki konum, daha önceki bir *Analiz* köşesinde incelenen Kramnik – Aronian partisini anımsatıyor, öyle değil mi?

18...♙e8?!

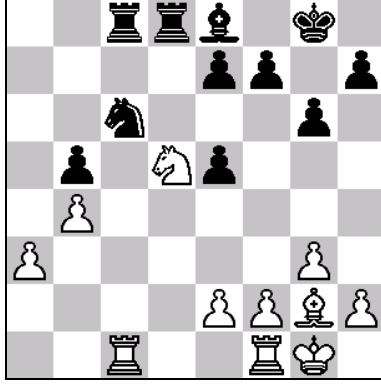
18...♙e6 hamlesi daha dirençli olabilirdi.

19 b4 b5?! 20 cxb5 axb5 (D)

21 ♜c1! ♖e5 22 ♖xe5 dxe5 (D)

Beyazlar şimdiye kadar stratejik anlamda hatasız bir maç çıkardı, ancak üstünlüğün somut hale getirilebilmesi için taktik temaların uygulanması şart.

23 ♖xc6! ♗xc6 24 ♘xe7+ ♕f8 25 ♗xc6 ♖d2 26 e3 ♗a8 27 ♗a1 ♗d3 28 ♗xe5 ♗dx3 29 ♗xa3 ♗xa3 30 ♗f1 ♗b3 31 ♗c6 ve beyazlar 48. hamlede kazandı... 1-0

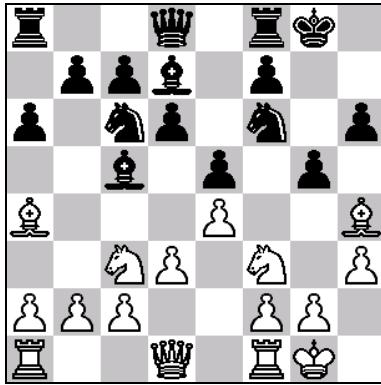
Kafilemizde Yeşim Patel ile birlikte en küçük 2 sporcumuzdan birisi olan Batuhan Daştan, 9 yaşında olmasına karşın, taktik anlamda oldukça yetenekli olduğunu, Alman rakibi karşısındaki mücadelesiyle bizlere göstermeyi başardı...

Batuhan Daştan – Philipp Kyas (GER)

Herceg Novi 2006, [C65], (Kılıçaslan, H – Ataman, A)

1 e4 e5 2 ♗f3 ♗c6 3 ♗b5 ♗c5 4 0-0 ♗f6 5 d3 0-0 6 ♗g5 h6 7 ♗h4 d6 8 h3 ♗d7 9 ♗c3 a6 10 ♗a4 g5 (D)

Bu tip konumlarda yapılan ...g5 sürüşleri oldukça risklidir. Batuhan da siyahların riskli oyununu cezalandırmak adına taş fedası yapmaktan çekinmedi. Bilgisayarlar belki bu denli zor konumları savunmayı başarabilirler, ancak pratik oyunda saldıran tarafın işi, savunan tarafından genellikle daha kolaydır.

11 ♗xg5!? hxg5 12 ♗xg5 ♗e6 13 ♗h1

f4-sürüşünü yaparak f-hattında aktif olabilmek için şah, siyah filin çaprazından uzaklaştırılıyor.

13...♗g7 14 f4 ♗e3!

f-piyonunun ilerlemesini durduran kuvvetli bir hamle.

15 ♗xc6 bxc6 16 ♗e2 ♖c8 17 ♗f3 exf4 18 ♗xf4 ♗xf4 19 ♗xf4 ♗d7 20 ♖d2!?

Batuhan enteresan bir şekilde oynamaya devam ediyor. Çok amaçlı hamleyle ortaya konan şimdiki fikir, ♗h6+ ve ♖c3. Alternatif bir plan 20 ♗e7!? hamlesi ile ortaya konabilirdi: 20 ♗e7!? ♗e8 21 ♗g4! ♗xg4 22 ♖xg4+ ♗h8 23 ♖h5+ ♗g8 24 ♖g5+ ♗h8 25 ♗f1 ♗xe7 26 ♖xe7 ♖e8 27 ♖h4+ ♗g7 28 ♖g5+ ♗f8 29 ♖h1+ ♗e7 30 e5!? ve kompanse ile)

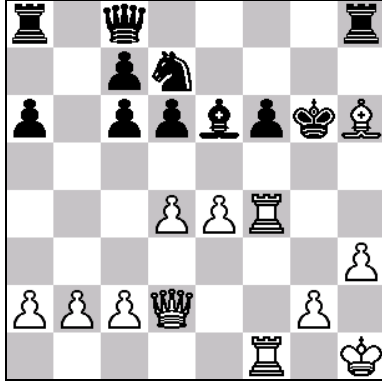
20...♖g8 21 ♔h6+ ♕g6?

Daha dirençli bir savunma 21...♗h7 22 ♖h4 ♗g6 23 ♕e3+ ♕g7 24 ♖c3 f6 25 ♖xc6 devamyoluyla ortaya konabilirdi.

22 ♖af1

Çalışmayan son taşı oyuna katarak.

22...f6 23 d4 ♖h8 (D)

24 ♖xf6+!

İlk baştaki enteresan fedanın ardından yapılan çok kuvvetli bir bitiriş. Aktif savunma ortaya koymasına şart olan siyahlar, kendi şah kanadının konumunu bir türlü toparlayamayarak, kuvvetli beyaz taşların sert saldırısına maruz kaldı. 9 yaşındaki Batuhan'dan güzel bir son.

24...♗xf6 25 ♖g5+ ♕f7 26 ♖xf6+ ♕e8 27 ♖xh8+ ♕d7 28 ♖g7+ 1-0

Kafitemizdeki en tecrübeli sporcumuz olan FM Emre Can'ın, yaz boyunca sürdürdüğü satranç aktivitelerinde kazandığı IM normlarıyla Ekim ayında çıkacak olan ELO listesiyle birlikte IM ünvanına kavuşması bekleniyor. Oldukça kuvvetli bir grupta mücadelesini sürdürmesine karşın, Emre'nin sürekli olarak üst masalarda mücadele etmesi hiç de şaşırtıcı değil. Reshevsky – Botvinnik klasik partisinin izlerini taşıyan aşağıdaki partide, siyahların kalite fedası oldukça şık olmasının yanı sıra, aynı zamanda öğreticiydi...

Dmitry Bulanov (BLR) (2195) – FM Emre Can (2301)

Herceg Novi 2006, [C18], (Kılıçaslan, H – Ataman, A)

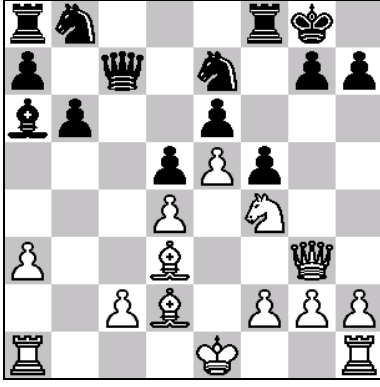
1 e4 e6 2 d4 d5 3 ♖c3 ♗b4

Fransız Savunması / Winawer Varyantı.

4 e5 c5 5 a3 ♗xc3 6 bxc3 ♖c7 7 ♖g4

Genellikle vezirlerin oyuna bu denli erken katılması açılış prensiplerine aykırıdır, ancak satrançta istisnalara çok sık rastlanmaktadır. Siyah renkli filin ortadan kalkması sonrasında g7-piyonunun zayıf kalmış olduğunu farkeden beyazlar, yaptıkları saldırıyla siyahları şah kanadı konumundan taviz vermeye zorluyor. Elbetteki bu durum teoriktir.

7...f5 8 ♖g3 cxd4 9 cxd4 ♗e7 10 ♕d2 0-0 11 ♕d3 b6 12 ♗e2 ♕a6 13 ♗f4 (D)

Siyahların e6-karesindeki piyon, herhangi bir başka piyon tarafından desteklenemediğinden dolayı beyazların hedef noktası haline gelmiştir. Ancak, kapalı konumda bu durumdan faydalanmak çok da kolay görünmemektedir.

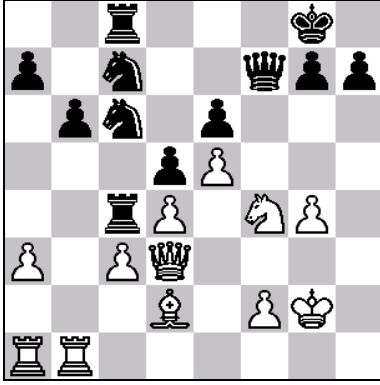
13...♖d7 14 ♔xa6 ♘xa6 15 0-0

Önce 15 ♖d3 hamlesi daha iyi olabilirdi, böylelikle a6-karesindeki siyah ata hemen baskı kurularak siyah kalenin doğrudan c4-karesine ulaşması engellenebilecekti.

15...♞ac8 16 ♖d3 ♞c4 17 c3 ♘c7 18 ♞fb1 ♞c8 19 ♘g2 ♘c6 20 h3

Siyah kuvvetlerin vezir kanadına yığılmış olduğunu gören beyazlar şah kanadında hızlı bir hücum yaratmayı planladı. Ancak birkaç hamle içerisinde, aslında kendisinin bu denli risk taşıyan bir saldırıya hazırlıklı olmadığı ortaya çıkacaktır. Belki de ♔h2-♞g1-g4 planı daha doğru olabilirdi.

20...♘a5 21 g4?! fxg4 22 hxg4 ♖f7 23 ♘f4 ♘c6 24 ♔g2(D)

24...♘xe5!

Fransız Savunması'nda sıkça rastladığımız türden, çok kuvvetli bir konumsal kalite fedası. Çıplak beyaz şahın yanı sıra e5-g4-c3 karelerindeki zayıf piyonlar ve atın yararlanabileceği c5-e4 kareleri, siyahlara iyi karşı oyun imkanları veriyor.

25 dxe5 ♞xf4 26 ♔xf4 ♖xf4 27 ♖d4 ♖g5 28 ♔g3 ♘a6 29 f4 ♖g6 30 f5 exf5 31 ♖xd5+

Bu hamle yerine 31 ♞f1!? hamlesi daha ilginç olabilirdi, ancak 31...h5! yanıtı sonrasında da siyahların avantaj elde etmek için iyi şansları olacaktı.

31...♔h8 32 ♖f3 fxg4 33 ♖e3 ♘c5 34 ♞b4 h5

Geçer piyonlar sürülmelidir!

35 ♞d1 ♘e6 36 ♞d2 ♞f8 37 ♞f2 ♞xf2 38 ♔xf2 ♖f5+ 39 ♔g3 ♖f1 40 a4 g5 41 a5 ♘f4 0-1

Bir sonraki *Analiz* köşesinde, Herceg Novi'den güzel partilerle karşınızda olmayı dileyerek yazıyı noktalamak istiyorum. Hoşçakalın, satrançla kalın!

Hazırlayanlar: IM Hasan Kılıçaslan – FM Alper Efe Ataman